

Poštnina plačana v gotovini.

angelček

slovenski
mladini

Letnik 37 * 5 * 1928|29

Vsebina k 5. štev.: Lgh: Kako je pri nas v
šoli. — Svjatoslav: Sveta noč. (Pesem.) —
Julija Broževa - Jožef Gruden: Božič v raju.
— Danilo Gorinšek: Trije kralji. (Pesem.)
— Lea Fatur: Kam-Kam in Gak-Gak. —
Črniški: Dragi Marijini otroci! — Uganke,
skrivalice in drugo.

OBVESTILO: Ker je morala iziti ta številka še pred prazniki, so to pot izostala imena rešilcev. Objavijo se pa v februarjevi številki.

Razpis nagrade.

Kot nagrado za rešitev vseh zagonetk v Angeljčku št. 5 razpisujemo: primerno mladinsko knjigo, kot si jo rešilec sam izbere, ali vezan Vrtec in Angelček 1922, 1925/26, 1926/27, 1927/28, ali molitvenik »Pri Jezusu« (z zlato obrezo). Nagrado pa more dobiti le en rešilec, ki ga določi žreb.

Uprava Vrtega (Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 80) ima še nevezan Vrtec 1922 (Din 7), 1925 (Din 10), 1926 (Din 14), 1926/27 (Din 14), 1927/28 (Din 14), nevezan Angelček 1921 (Din 4), 1925 (Din 6), 1926 (Din 8), 1926/27 (Din 8), 1927/28 (Din 8), vezan Vrtec 1922, 1925, 1926, 1926/27, 1927/28 in vezan Angelček 1919, 1921, 1922, 1925, 1926, 1926/27, 1927/28.

V Jugoslovanski knjigarni se dobe poleg navedenih še Vrtec (vezan) 1910, 1911, 1913—1917, 1921; Angelček (vezan) 1895, 1906, 1908, 1912—1916, 1923.

Vrtec s prilogom Angelček (10 številk) stane za leto 1928/29
Din 22, Angelček sam Din 8.

Urednik in izdajatelj: Jožef Volc, stolni kanonik v Ljubljani,
Pred škofijo št. 8.

Rokopisi in rešitve naj se pošiljajo na »Uredništvo Vrtega in
Angelčka« v Ljubljani, Pred škofijo št. 8.

Naročnino sprejema »Uprava Vrtega in Angelčka« (dr. Jožef Demšar) v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 80. Čekovni račun
uprave št. 10.470.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.

Lgh:

Kako je pri nas v šoli.

5. V januarju.

Komaj smo prestopili v novem letu šolski prag, so nam že povedali, da bomo koncem tega meseca dobili šolske izkaze o našem znanju in neznanju. Ta mesec je zadnji čas, če hočemo svoje rede še izboljšati, nikakor si jih pa ne smemo poslabšati.

Saj bi se učil, pa —

Oh, koliko težav me moti!

Sneg! Sneženi mož, sneženi val, potem kepanje in sankanje. Pa še led, da na njem šivam čevlje, kakor se hudujejo doma. In zdaj še to! Malo je deževalo, pa je pritisnil mraz, sneg je pomrznil in je trd ko kamen. In zdaj ne poznamo nobenih potov v šolo. Kar čez drn in strn gremo. Pa se mi je nekaj zgodilo. Padel sem na trdem snegu, prav na robu Lesnega brda, pa sem se valil v dolino in sem prišel ven prav ganljivo

opraskan po rokah in po obrazu. Zdaj sem že en teden doma — —

Oh, kako me je vse bolelo, srbelo in skelelo prve dni! In še ves sem bil povezan. Nak, to ni bilo prijetno! Vidite — takole popravljam rede...

V srbohrvaščini bom težko dobil kaj boljšega ko 2. Ne bom več zmogel. Ko me pa tiste črke še vedno motijo! Vse kaj drugega je naš b ko srbski, in spet p ali pa c! Kajpak, če bi se učil, bi že šlo. Pa kako bom, ko pride vmes to in ono! Pravijo mi, da mi bo še žal. Sosedov Tone trdi, da je to res; jaz pa dozdaj še ne morem tega verjeti.

Zapisati moram še eno nesrečo, ki je doletela mojega prijatelja Franceta Dobravca, učenca tretjega razreda. Vedno sva bila skupaj. Skupaj sva se igrala, skupaj sva prehodila marsikatero pot, po desetkrat na dan sva se skregala, pa desetkrat se spet sprijaznila, zjutraj je bila moja prva pot k Dobravčevim in zvečer se je Francelj vedno le s težavo poslavljal pri nas.

Zdaj je pa najinega prijateljstva konec. Smrt ga je pretrgala. Francelj je bil preveč drzen. Predaleč si je upal po ledu in je zginil pod vodo. Zavpili smo, stekli proti vasi, poklicali ljudi, pa je bilo prepozno. Preden so ga našli, se je Francelj zadušil v vodi. Kdo ve, ali se je Francelj kaj spomnil takrat v vodi, da mora obuditi popolno kesanje?

K pogrebu smo ga spremili vsi učenci. Naš razred mu je na grobu zapel:

»Oj z Bogom ti, tovariš dragi.« Jaz nisem mogel peti; sem jokal.

Francelj! Ne bom te kmalu pozabil. Ko bo prišla pomlad, bom nasadil na tvoj grob cvetja, kolikor ga bom mogel dobiti. In dokler bom živ, tvoj grob ne bo pozabljen.

Oj, kako je zdaj pusto pri nas in okrog Dobravčevih!

Zadnji čas me je začela veseliti zgodovina. Vse preberem v čitanki, kar je tam zapisanega iz preteklih dni našega naroda.

Iz šolske knjižnice sem vzel na pósodo spis »Bitka pri Sisku«. Gospod učitelj me je pohvalil. Dejal je, da je lepo, če beremo povesti in pripovedke, še lepše pa je, če se pobrigamo tudi za resnejše stvari: za zemljepis, za zgodovino, za kmetijstvo. Tudi se mi zdi, da me ima gospod učitelj od tistega časa rajši. Zdaj smem celo šolsko tablo snažiti. Prej je imel ta opravek Grabnar Mihec. Ta je jako priden deček. Pravijo, da bo šel jeseni v mestne šole. Morebiti bo še kdaj novo mašo pel. Škoda, da je preveč bolehen. Zdaj ga že en teden ni v šolo. Če bo Mihec res kdaj gospod in bo pel novo mašo, bom pa jaz takrat znal že pritrkavati, pa mu bom zvonil in pritrkaval, da se bo slišalo do nebes. Pritrkavati me bo naučil Vrbanov Jaka. Kdo ve, ali zna naš gospod učitelj pritrkavati? Vrbanov bo mene naučil za en pehar orehov. Tako sva zgovorjena.

V tretjem razredu imajo že dva tedna samo po tri dni šolo. Gospodična učiteljica je bolna. Kar malo nevoščljiv sem svoji sestri, ker ostane vsak drugi dan lahko doma, jaz moram pa dan na dan skozi burjo in skozi mraz, s ščinkavcem na nosu, pa v šolo. E, pa kaj! Sestra pa nič ne zna. Jaz znam pa že deliti s tromestnimi števili; kmalu bom znal računati tudi z desetinskimi števili. Tudi že poznam na toplomer, koliko je topote, in na tlakomer, kakšno bo vreme. Moja sestra je pa še čisto butelj. Kdaj bo še kaj znala! Na uro malo pozna, naš Jožek pa še na uro nič. Kaj hoče znati tak revež v prvem razredu, tam, kjer so še otroci...

No, vendar smo dobili šolska naznanila! Zdaj vsaj vem, koliko znam. Nisem ravno najslabši, vendar precej daleč od najboljših. Veronauk znam samo za 3. Ravno tisti dan sem bil vprašan, ko sem najmanj znal. Pa zakaj? Skoro nič se nisem učil. Bal sem se, da bi ne bil vprašan. Zato sem neprestano dvigal roko, češ da znam. Gospod katehet navadno takih ne vpraša, ki se mu ponujajo. Mene je pa. Morebiti sem preboječe vzdigoval roko, ali pa sem preveč plašno gledal, kar naenkrat — strela iz jasneg! — zaslišim svoje ime. Bog in vsi svetniki, pomagajte! Kar sapo mi je zaprlo.

Kri mi je silila v glavo. Komaj sem slišal vprašanja, ki mi jih je gospod zastavljal, in nič nisem videl, kaj delajo sošolci. Napol gluhi in slepi sem stal sredi med njimi. Nekaj sem pač jecljal, stokal in si prizadeval, kaj pametnega povedati, pa ni šlo.

Kako je bilo doma, ko sem pokazal, koliko znam? Brat je dobil štruco, sestri so obljudili, da ji bodo kupili novo pokrivalce, mene so pa oča samo po strani pogledali in so zagodrnjali: »Mhm — tako, tako — največji, pa najslabši.«

Svjatoslav:

Sveta noč.

*Sveta noč nad našimi bregovi,
sveta noč nad črnimi hribovi.
Marija Mati gre po poti
in išče belih hiš v temoti
za svoje dete — mlado dete Jezusa.*

*Sveta noč nad našimi stezami,
pesem božja temo drami:
Oj kje dobrotno je ognjišče,
da bi postalo zavetišče
za božje dete — dobro dete Jezusa?*

*Sveta noč med našimi stenami:
pesem razgrnile so med namí.
A naše duše spe v temoti.
Oj pridi, pridi, Deva s poti,
s sinom svojim — božjo lučjo Jezusom!*

Julija Broževa — Jožef Gruden:

Božič v raju.

V razbiti pastirski koči za vasjo je umrl Tonček. Oče je vzdihoval; suha, prezgodaj postarana mati je jokala in šestero razposajenih otrok, ki so večno lačni tekali po vasi, je zamišljeno gledalo revno malo rakev.

Siromaki ne utegnejo žalovati; zlasti tedaj ne, če šestera nenasitna otroška usta neprestano kriče: Daj!

Oče je del kučmo na glavo in šel kakor navadno po opravkih. Mati si je otrla solze in začela dnevno delo. Otroci so se pa razpršili po vasi, da bi izprosili kje kak košček barvanega papirja, kak krajcar za sladkorčke in nekaj jabolk, shranjenih od jeseni na skednju v senu ali slami.

Bilo je pred svetim večerom. Človeška srca so se čudežno tajala. Pod vtiskom bližnjega praznika — rojstva največje Ljubezni — je postal človek boljši. Kakor da je padla s src grda, trda skorja sebičnosti in na njenem mestu da je zaplamtel za dan ali dva v letu ogenj čiste radosti in ljubezni do ljudi.

Ko so se otroci vrnili domov in razložili darovane reči, ki jih je bilo res dosti, ni bilo več skrbi, s čim bi okrasili majhno, pokrito smrečico, ki jo je podaril logar očetu. Za primerno večerjo je bilo tudi poskrbljeno in tako so se vsi spravljali k počitku v radostnem pričakovanju jutrišnjega dne.

Samo mati ni mogla zaspati. Na tihem je zaplakala v odejo in po modrem mesečnem žarku, ki se je ukradel skozi okno v izbo, je poslala spomin umrlemu svojemu otroku.

Medtem je mala dušica mrtvega otroka kakor oblaček plavala v neizmerne, neskončne prostore in se dvigala v vrtoglage nedozirne višine.

Letela je tako dolgo, da je prišla v kraj, nad katerim se je tresla jasna srebrna svetloba kakor planinski led.

V ozadju je temnela zgradba nekakšnega ogromnega mesta in Tonček je kmalu prišel do visokih,

modrih vrat, ki so bila vsa poslikana s cveticami, listjem in ptički kakor stara babičina skrinja.

Potrkal je s prstom. Vrata so se odprla in deček je vstopil. Bojazljivo se je oziral. V zadregi je stisnil ročice k sebi in obstal pri vratih. Za oknom je v ugodnem naslanjaču sedel star gospod belih las in brade, zavit v lep kožuh z visokim ovratnikom. To je bil sveti Peter, nebeški vratar. Ko je zaslišal šum Tončkove obleke, je vstal, ga vprašal za njegovo ime in pa odkod je. Potrepal ga je po rami in rekel: »Pojdi po tej cesti in kmalu najdeš otroški raj!«

Tonček je skočil s stopnic in ves v strahu, da bi ne zašel, se je napotil naprej. Hitel je skozi drevored belih brez. Njih srebrni in tenki listi so šumeli tako lepo godbo, da take na zemlji ne slišiš. Bel, žametast mah je pokrival stezo. Prišel je Tonček na razpotje. V desno je držala kratka cesta k visokim hišam, prelepim palačam s širokimi svetlimi okni in z visoko obzidanimi vrtovi. Na levo je pa šla stezica k bajticam z veselimi okenci, ki so se smejala pod slammato streho, olepšano z mahom in natreskom. Za lesenim plotom so spenjale svoje kronice cvetice vseh štirih letnih časov. Vrata so bila nizka, z zapahom. Tonček ga je lehko dosegel. Odprl je vrata in od čuda ostrmel.

Velika, svetla soba je bila vsa polna otrok, dečkov in deklic njegove starosti. Sedeli so za dolgo mizo. Pred vsakim otrokom je bil krožnik z žlico. In tiste bele krožnike z modrim ali rožnatim robom je polnila Mati božja z mlečno kašo in jo potresala s sladkorjem.

»Pojdi, Tonček, tvoje mesto že čaka nate,« ga je sprejela božja mati Marija z ljubeznivim smehljajem in ga brž posadila na klop, skoraj na konci mize.

Od dolge poti truden je Tonček krožnik s slastjo izpraznil. A medtem, ko je Marija stregla otrokom, je množica majhnih krilatih bitij s krikom in vriskom privrela v dvorano. Največji med njimi je nesel krasno zeleno jelko. Z nje je viselo vse polno sladkorčkov in pisanih okraskov. V vršičku je žarela velika zvezda in napolnjevala sobo s prečudno svetlobo.

Marija je bila od dela utrujena in upehana ter v lice rdeča kakor roža. Slekla je veliki beli predpasnik,

uravnala gube preprostega platnenega krila, pogladila pod ruto nekoliko sive lase in s prijaznim smehljajem, ki je delal njeno obličeje mlajše, začela deliti med otroke darove.

Bila so to darila, o katerih so nekdaj na zemlji sanjali otroci, ki so danes v raju; zaželena darila in zato nad vse mila.

Vsa soba je odmevala od veselja, vriska in smeha.

Tonček ni mogel verjeti svojim očem. Dobil je konjčka z iskrimi očmi. Vzpenjal se je, kakor da hoče zdaj pazdaj zdirjati daleč za raj v širne, prostrane poljane.

Potem so šli otroci iz malih koč z Marijo, da obiščejo krasne palače in visoke domove, kjer so bivali otroci bogatinov. Tudi tam je vladala radost in veselje,

dasi je bilo vse bolj tiho in mirno, zakaj ti otroci niso trpeli toliko od neizpolnjenih željá.

Matere, ki so prišle v raj in morale pustiti na zemlji svoje ljubljence, so se igrale z deklicami in njih punčkami, z otroškimi posodicami, dale so se voziti na saneh, spuščale so volka ter božale majhne godrnjave medvedke. Ker ni smelo biti v raju žalosti, so ljubile otroke iz vseh krajev sveta, kar jih je bela žena Smrt prinesla v raj; ljubile kakor lastne svoje otroke in so bile pri tem silno srečne.

Nato je vzela Marija najmlajše svoje otroke in se povrnila spet v nizke koče, ki jih je jako nerada zapustila, ter polagala dete za detetom v majhne bele posteljice.

Ko je tako vse otroke odela in poljubila, je sedla k peči na klop in začela sladko pripovedovati, kakor bi pela pravljico o zemlji in o veliki Ljubezni, na katere so ljudje že davno pozabili.

Njen glas je prešinil vse koče od prve do zadnje.

Ogenj je polagoma ugašal... Mesec je izšel iz srebrnega svojega gradu ter razlil po raju in zemlji svoj modri usmev.

Za njim se je prikazala večernica. Pogledala je zvedavo v vsa okna in razpletaje žareče, dolge svoje lase, se je odpravila na nočno popotovanje.

Na zemlji, v temni, tihu koči se je pa spomnila mati: »Tonček spi nocoj prvič v raju!« Bil je to njen najžalostnejši sveti dan.

Danilo Gorinšek:

Trije kralji.

Noč je zimska zatemnela,
trije kralji hodijo,
daleč je do svetih jaselc,
v temni noči blodijo.

Pa je zvezda zablestela,
da v temi ne zajdejo,
svete kralje tri vodila,
da do jaselic najdejo.

Nas pa zvezda - vera sveta
vodi varno v Betlehem.
Le za zvezdo to hodimo
verno v Jezusov objem!

Lea Fatur:

Kam-Kam in Gak-Gak.

Puran se je ozrl po dvorišču in zagledal lepo belo oblečeno gos. Razširil je rep, povesil razprostrte kreljuti, spustil rdeči nos in pozdravil: »Puran Kam-Kam sem. In vi, gospa?«

Gos je zmignila z gladko glavo, poškilila s poševnimi očmi in zašepetala:

»Sem gos Gak-Gak. Odkod pa ste vi, priatelj?«

Puran je vozil voz okoli gosi in kavkal: »Iz imenitnega rodu sem. Prihajamo iz Indije Koromandije. Doma sem pa na Hrvaškem. Tam se pasemo v celih čredah, svobodni in srečni po širokih planjavah. Gosposkega rodu smo purani; pitajo nas z jajci in rmanom, zavijajo nas v mehko perje.«

»Dokler ste negodni,« se je zasmejala goska, »pa zdaj, gospod puran, se mi zdiš jako zdelan. Grdo je, če mora tak plemenitaš peš dolgo pot s Hrvaške.«

»Ljudje so res brezobzirni,« je vzdihnil puran. »Pati, lepa gospa, odkod si ti prišla?«

»Jaz,« si je zvila goska glavo, »sem preprosta ljubljanska meščanka. Moja stara mati je pa prišla s Češkega. Kakor vidiš, sem iz plemenite rodbine Kosmatonožic, ki dajejo dosti puha in masti.«

»Klanjam se, klanjam se, gospa Kosmatič,« je kavkal puran. »Prosim vas — vi kot domačinka boste to vedeli — kaj nameravajo prav za prav ljudje, ki nam dajo zobanja, ki nas zapirajo in izpuščajo, ki nas božajo in pestujejo: kaj nameravajo z nami?«

Gos je zazibala glavo in pogledala pomilovalno purana:

»O gospod Kam-Kam! Plemeniti moj priatelj! Včeraj sem slišala gospodinjo, ko je rekla: Puran bo po stari navadi pečenka za Vse svete.«

Puran je stisnil kreljuti in podrsal z nogo. Nekaj kakor solza jeze mu je ovlažilo oko in nos. Pomislil je in vzdihnil:

»Neplemenita smrt naju čaka. Kajti tudi ti, gospa, boš pečena. Slišal sem, ko me je gospodinja kupovala. Rekla je: Za božič imam gosko.«

Gos je zatrepetala in zakričala: »Ljudje so hudobni in požrešni. Rod za rodom naših plemen gre v peč, gre v njih želodce.«

Kam-Kam je premišljeval: »Žalostna in neslavna smrt za sina širokih planjav! Povej mi, gospa, ki sī pismena: ali bodo kmalu Vsi sveti?«

»Kadar te bodo zaprli v kurnik in ti basali v kljun koruzne svaljke, namočene v mleku, takrat boš vedel brez koledarja, da se bližajo Vsi sveti.«

»Koruzne svaljke?« se je razžalostil Kam-Kam. »Ali bodo naznanjali tudi tebi taki svaljki božič?«

Gospa Gak-Gak se je zamislila: »Ne vem. Različni so načini, s katerimi nas silijo ljudje, da se odebelimo. Eni bašejo v nas orehe, drugi tlačijo v nas namočeno koruzo in nas silijo, da pijemo tudi tisto zoprno vodo. Postanemo trudne in težke, da se ne branimo tega ogabnega pitanja in smo vesele, kadar nam vzame sekira glavo.«

»Ali, draga gospa Gak-Gak,« je razširil puran kreljuti, »saj gre po svetu glas o tvoji modrosti. Ne veš li, kako bi se rešila te sramotne smrti? Jaz bi rad odletel domov, pa me ne nosijo peruti — komaj da zletim čez plot. Pot je pa dolga. Ko bi znal plavati, bi šel kar po tej vaši vodi, pa bi že prišel kam — saj tečejo vse reke navzdol.«

Gos je skrčila levo nogo in premišljevala: »Res je tako. Včeraj so se pogovarjali, da gre Ljubljanica v Savo in Sava v Donavo. Tam ob Savi da so veliki pašniki puranov in gosi. Pismena sem in prav si storil, da si vprašal mene za svet. Poslušaj: Treba bi bilo bežati, leteti, hoditi in plavati. Ti ne znaš plavati, jaz pa ne morem hoditi. Veš kaj? Beživa v tvojo domovino. Po vodi bom nosila jaz tebe, po suhem boš pa nosil ti mene.«

Kam-Kam in Gak-Gak sta odšla še isti dan po Ljubljanici. Ko je bila gos utrujena, sta pustila vodo in šla po suhem. Pa je nosil Kam-Kam gospo Gak-Gak. Toda kmalu sta bila oba sita poti in prenašanja. S

hrano je bilo tudi narobe. Kam-Kam je stradal na vodi, Gak-Gak si je pa dobivala v vodi žuželke in črve in se je napasla na suhem. Tako je postala vedno bolj težka ubogemu suhemu Kam-Kamu.

Bila sta že ob Savi. Gak-Gak ni hotela več plavati in nositi purana Kam-Kama. Silila ga je, naj jo nosi on po blatni cesti ob Savi.

»Kam-Kam,« je začela gos, »plemeniti gospod iz Indije, postal si konj uboge gospe Gak-Gak.«

Kam-Kam se je ustavil ob umazani mlaki. »Naprej, dragi gospod!« ga je kljuvala in otepala s krili gospa Gak-Gak. V Kam-Kamu je pa zavrela plemenita kri — vrgel je gos raz sebe v sredo umazane mlake in jo povaljal po blatu.

Glasno je gagala in se otepala uboga gos. Malo živa, z umazano obleko, se je izvlekla iz blata in zletela na vodo. Dolgo se je prala, čedila in solnčila, da si je posušila obleko. Kam-Kam se je pa pasel ob vodi in zabavljal: »Imaš zdaj zadosti, prevzetcnica? Zakaj nisem potoval sam? Ne bi kazal zdaj golih reber.«

Gos si je bila posušila obleko. Pogledala je Kam-Kama in rekla sladko:

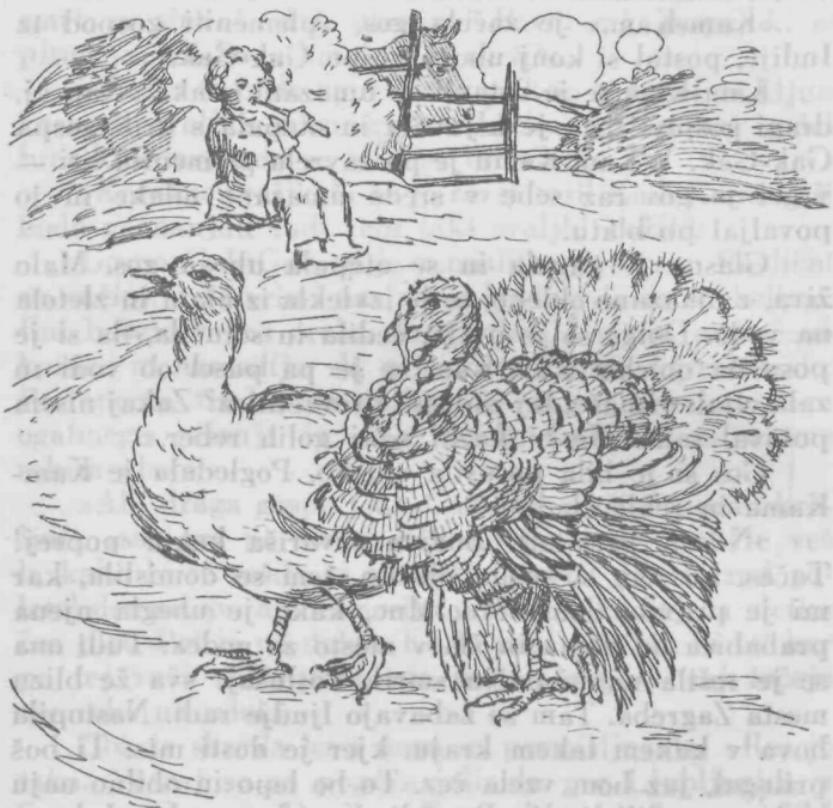
»Nikar, prijatelj! Bodiva tovariša kakor poprej! Tačas, ko sem si sušila obleko, sem se domislila, kar mi je pravila doma Muc-Muc, kako je ubegla njena prababica od doma in šla v mesto za godca. Tudi ona se je rešila na ta način smrti. Poslušaj: sva že blizu mesta Zagreba. Tam se zabavajo ljudje radi. Nastopila bova v kakem takem kraju, kjer je dosti miz. Ti boš prilagal, jaz bom vzela čez. To bo lepo in obilno naju bodo nagradili ljudje. Pomisli: Kam-kam-gak-gak-kam-gak-gak-kam... Kaka lepota bo to soglasje!«

Kam-Kam se je razveselil: »To bo življenje! In nič gospodinje, ki bi klala za Vse svete in za božič! Grem s teboj v Zagreb. Samo malo se okrtačim in uravnam obleko.«

Gak-Gak je nosila Kam-Kama, dokler nista prišla na kraj, kjer se je penila Sava preko kamenja. Ob bregu je pasel deček kravo in opazoval čudna popotnika. Kam-Kam je vprašal: »Gospa, ki si pismena, ali bi ne zapela za poskušnjo temu dečku?«

»Ta bi nama zapel, ko bi mogel do naju,« ga je posvarila zvita gos, zdrknila izpod purana in plavala z veselim smehom naprej: »Tebi vsaj obleke ne bo treba prati. Ribe te požro s perjem vred.«

Kam-Kam se je utapljal. Prhutal je s perotmi, privzdigoval glavo in klical: »Ljudje božji — na pomoč!«

Deček, ki je pasel kravo, je skočil v vodo in rešil purana. Nesel ga je svoji materi, ki ga je ogledala in razsodila: »Mršav je. Pa do Vseh svetih ga že poredim in imeli bomo pečenko, kakor je treba.«

»Bila je tudi gos,« se je spomnil deček. Zvečer se bo ustavila v bičju, pa jo ulovim.«

Zvečer je deček prinesel gos. Mati jo je potežkala in se nasmehnila:

»Te ne bo treba dolgo pitati. Zapri jo v kurnik, to je potepačka. Za božič bomo imeli imenitno pečenko.«

Črniški :

Dragi Marijini otroci!

»Blagoslovljeno in srečno novo leto!« vam doni od vseh strani nasproti. Tudi jaz vam iz srca želim, da v tem novem letu krepko napredujete v čednosti nem življenju. Bog naj vam podeli za to obilnih milosti, vi pa zvesto sodclujte! Nikar ne zanemarite svoje duše!

Za ladjo na morju je pogubna tudi ena sama nezamašena luknja, skozi katero lahko pridre toliko vode, da se ladja potopi. Ravnotako zadostuje ena sama neurejena strast, da spravi človeka v večno pogubljenje. Torej ne puščajmo svojih grešnih strasti vnemar, marveč izruvajmo jih iz svojih src takoj, ko jih opazimo.

Danes poglejmo v svoja srca in premotrimo, ali ne najdemo v njih kaj plevela, ki mu pravimo jeza.

»Z jezo greši, kdor se po nepotrebnem in čez mero razburja ter se želi maščevati.« Tako nam jezo razлага naš dobri znanec, katekizem. Iz te razlage sledi, da ni vsaka jeza greh. Saj ste že gotovo slišali o sveti jezi. Táko je imel gospod Jezus, ko je izganjal iz templja skrunilce. Sveta je bila jeza Mozesova, ko je zdobil tabli z božjimi zapovedmi. Hudo mu je bilo, ker so Izraelci tako Boga žalili.

Pravična je tudi večkrat jeza predstojnikov, staršev in učiteljev, ko se hudujejo nad porednimi otroki.

Tudi v vas, otroci, je sveto tisto čuvstvo srda, ko vidite, da se komu godi krivica, da se zaničuje vera, žali Bog.

Vendar je na svetu poleg svete jeze veliko več grešne jeze. Kakor vam je že znano, spada ta v vrsto

sedmerih poglavitnih plevelov. Na žalost uspeva ta plevel tudi v prav mladih srcih.

Saj ste že opazili pri vaših mlajših bratih in sestriceh, da se začnejo kmalu hudovati, če jim storite kaj neprijetnega. Skremži se jim obraz, ulijejo se jim solze. Namrdnejo ustnice in začnejo druge obdelovati z neokusnimi priimki. Maščevalnost lahko žene malo stvarco tako daleč, da hoče druge dejansko napasti. Le varujte se, že grozi tak palček s svojimi pestmi. Začne vas ščipati in praskati. V naraščajoči jezi išče kako pravno bojno orodje. Na cesti pobere kamen, pa ga zaluči v vas. Pomaga si tudi s kako šibo ali palico.

Če ne bo tako malo otročè krotilo jeze, kaj bo iz njega, ko dorase? Koliko gorja bo naredilo sebi in drugim! Zatorej ne dražite svojih malih bratcev in sestrice in ne navajajte jih k maščevalnosti, da tako ne pomagate k moči tej hudi strasti. Skušajte rajši male potolažiti! Pokažite jim v ogledalu, kako spači jeza njih obraz, in povejte jim, da je jezavost greh, ki ga ne mara ne Bog ne angel varuh.

Poslušajte, kaj se je prigodilo nekemu jezavemu pastirju!

Pasel je ta pastir svoje ovce v goratem kraju. Nekoč je zaspal, sedé na kamenu. V spanju je pa venomer kimal z glavo. Janec, voditelj črede, se je pasel v bližini in je opazil pastirjevo kimanje. Menil je, da ga pastir poziva na dvoboj. Napravil je nekaj korakov nazaj, se zaletel in trčnil z rogovi v dečkovo glavo. Pastir se je zbudil. Močno se je razjezil nad jancem, ga prijel za roge in ga zalučil daleč od sebe. Janec je zbežal in padel v prepad. Ko so ovce to videle, so vse zbežale za svojim vodnikom in se pobile v prepadu. Pastir se je grozno prestrašil in je začel žalostno jokati. Seveda, vse nič ni pomagalo. Prej bi bil moral krotiti svojo jezo.

Jeza je prinesla že veliko gorjá na svet. Iz jeze izvirajo razne druge pregrehe, kakor zmerjanje in zaničevanje bližnjega, huda sovraštva, uboji in umori. Koliko ljudi se mora vse življenje pokoriti zaradi ene same jeze!

Otroci, ustavljaljajte se jezi! Ko čutite, da je vaše srce od jeze razburjeno, ne prepiprajte se z nikomer, marveč molčite! Učite se prenašati mirno vse zoprnosti. Skrbite, da si pridobite pravo krotkost.

Lep zgled krotkosti je dal svojim učencem poganski modrijan Sokrat. Ta pogan je imel zelo hudobno ženo. Ime ji je bilo Ksantipa. Nekoč se je Sokrat pogovarjal s svojimi učenci pred hišnimi vrati. Žena Ksantipa ga je videla skozi okno in ga začela prav grdo zmerjati. Pa Sokrat je ostal popolnoma miren. Tedaj je vzela hudobna žena lonec vode in jo zlila na moža. A modrijan se ni zjezil, ampak je mirno rekel: »Saj sem vedel, da mora priti po takem grmenju še ploha.«

Najlepši zgled krotkosti nam je pa naš Gospod Jezus Kristus. Kako krotko je prenašal vse hudobno govorjenje svojih sovražnikov! Naročil nam je vsem: »Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen.«

Otroci božji, ta mesec skušajte biti prav krotki! Opominjajte k temu drug drugega in ne dražite se medsebojno k jezil!

Z ljubim Sinom slednji čas
Marija blagoslavljaj vas!

Uganke, skrivalice in drugo.

1. Igra z denarjem.

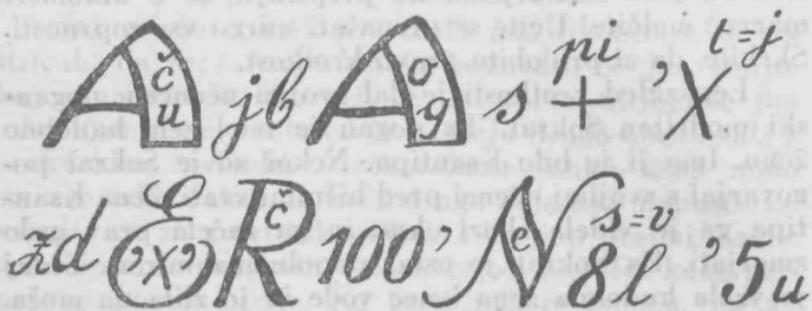

V tehle 36 kvadratov razdeli 18 dinarjev tako, da boš dobil v vsaki vodoravni in navpični vrsti po 3 dinarje. Kako boš delil?

2. Naloga.

Napiši mi več slovenskih besedi, ki imajo po sto in eno črko.

3. Rebus.

Rešilci in imena rešilcev — ki se sprejemajo le tekom 10 dni po izidu lista in se objavljajo le imena onih rešilcev, ki bodo rešili vse zagonetke — v prihodnji številki.

Rešitve v 4. številki.

1. Mreža.

2. Rebus.

Naroda korist le v čisli v vsem naj tvojem bo ravnanji.
(E. Gangl.)

3. Računska naloga.

Dobil je 58 vojakov [$58 : 3 = 19$ (1); $58 : 4 = 14$ (2);
 $58 : 5 = 11$ (3); $58 : 6 = 9$ (4)].